

NAVODILA DIJAKU ZA OPRAVLJANJE PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA Z DELOM (PUD)

Izobraževalni program: **SSI – Predšolska vzgoja, 3. letnik**

Srednješolski strokovni naziv: **Vzgojitelj-ica predšolskih otrok**

- Dijaki-nje v 3. letniku SSI- predšolska vzgoja opravljate 104 ure (**tri tedne**) PUD-a v vrtcih, ki so bili odobreni na podlagi bližine vašega doma in soglasja vrtca. Prvi dan se zglasite ob 8.00 zjutraj v dodeljeni enoti vrtca, pri vodji enote (če vrtec predhodno ne obvesti o spremembi). Ob prihodu se ustrezno predstavite (ime, priimek, šola, letnik, namen prihoda)!
- V šolskem letu 2020/2021 boste opravljali PUD v dveh strnjjenih delih; od **ponedeljka, 5. 10. do petka, 9. 10. 2020** ter od **ponedeljka, 19. 10. do petka, 6. 11. 2020**. Obvezna je 100% prisotnost na PUD. Morebitne, upravičene odsotnosti (npr. bolezni, zdravniški pregledi, zobozdravniki, obravnave na sodišču in drugih ustanovah ipd.) morate nadomestiti v času šolskih počitnic; s predhodnim dogovorom z mentorico v vrtcu in organizatorico PUD v šoli.
- Dijake organizatorica PUD v šoli seznani z osnovnimi navodili o delu med PUD-om v vrtcu. V tem času so zlasti **pomembna naslednja navodila**:
 - Samo zdrav dijak prihaja na PUD v vrtec (nima povišane telesne temperature, ne kašlja, ne kiha). V vrtcu bo dijak podpisal o tem izjavo. Bolan dijak ostane doma, dokler ne ozdravi. Manjkajoče dneve PUD-a dijak nadomesti v času počitnic, po predhodnem dogovoru z mentorjem v vrtcu.
 - Dijak mora vedno vstopiti v vrtec z zaščitno masko in si pri vходу razkuži roke. Med opravljanjem PUD si pogosto umiva roke z toplo vodo in milom.
 - Dijak vsak dan nosi s seboj v vrtec zgornje oblačilo (majico, srnjco, haljo) in primerne copate (lahki športni copati z nedrsečim podplatom), z namenom delovnega zaščitnega oblačila in obutve. Pogosto se v vrtcu zgodi, da se je treba med delom preobleči. Poleg tega dijak nosi s seboj tudi zaščitni predpasnik za potrebe delitve hrane in hranjenja otrok. Ko se izvaja v vrtcu športna aktivnost, dijak prinese s seboj tudi športno opremo.
 - Dijak mora upoštevati navodila o zdravem in varnem delu in obnašanju, s katerimi bo seznanjen v vrtcu, prvi dan PUD-a.
 - Poudarek je na dobrem opazovanju dela pomočnice-ka vzgojiteljice-ja predšolskih otrok ter aktivnem vključevanju v delo pomočnice-ka. Dijaki ste bili v šoli seznanjeni s točnim nazivom, naslovom in enoto vrtca ter imenom in priimkom mentorice, ki vam je dodeljena (če je vrtec to pravočasno sporočil). Od dijaka se pričakuje, da je čim bolj vedoželjen; da mentorico veliko sprašuje in da se ravna po njenih navodilih in priporočilih ter da je aktivna odrasla oseba v skupini otrok. Hkrati mora dijak upoštevati tudi hišni red ustanove kjer dela in poskrbeti za varno delo.
 - Pred prihodom na PUD dijak pregleda uradno spletno stran vrtca, kjer opravlja PUD.
- Dijaki imate opravljen **preizkus o varnem in zdravem delu**. Prek e-asistentovega kontakta boste prejeli potrdilo, da ste preizkus uspešno opravili (v e-obliki). Potrdilo je del vaše dokumentacije PUD in velja tri leta. Potrdilo je vaša last. Če ga v vrtcu zahtevajo, jim ga samo pokažete oz. jim ga posredujete v e-obliki.
- Dijak ne zamuja na delo. Morebitno odsotnost na delu zaradi bolezni pravočasno (še isti dan zjutraj) sporoči v vrtec.
- **Neposredno dijakovo delo v vrtcu traja 6 ur**. Dijaku lahko mentorica dnevno podaljša opravljanje PUD v obsegu do 8 ur, kar vključuje tudi pol uri odmora, posvetovanja z mentorico in

pisanje poročil v vrtcu. Dijaku je omogočen 30 minutni odmor med delom, kar ne pomeni, da lahko delo zaključi 30 min prej, če nima vmesnega odmora.

- Dijakom je omogočeno, da so večkrat prisotni pri sprejemanju in večkrat pri odhajanju otrok iz vrtca.
 - V kolektivni pogodbi, sklenjeni med šolo in vrtcem je navedeno, da je dijaku omogočen dnevni obrok prehrane brez doplačila (4. člen pogodbe).
 - Šola vsakega dijaka na PUD prijavi z obrazcem M1-2/B; prijava/odjava zavarovanja za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni in poravna prispevek za zdravstveno zavarovanje.
 - Dijak nosi v vrtcu **primerno delovno obutev** (se preobuje). To so lahko dvoranski telovadni copati ali podobna obutev, ki omogoča varno gibanje med otroki v skupini; neprimerni so copati iz tekstila, brez opore. Dijak nosi v delovnem času **oblačila**, ki ne vznemirjajo otrok (globok dekolte, veliko visečih dodatkov na oblačilih, zelo kratke hlače), **ne nosi nakita** (zapestnice, verižice in viseči uhani). Otrok lahko tak nakit zagrabi in se vanj zaplete. Dolge lase dijakinja spne v čop. Za delo v vrtcu so primerni kratki nohti. O kodeksu oblačenja v vrtcu boste dijaki izvedeli več od svoje mentorice oz. od vodstva vrtca.
 - Dijak ima v skupini kjer opravlja PUD s seboj beležko za zapiske, ki mu pomagajo pri sestavljanju dnevnega poročila. V garderobi pusti svoje osebne stvari (jopico, torbo). Med delom dijak ne sme uporabljati telefona in druge zabavne tehnike, razen če to potrebuje pri sestavi poročil o delu in se o tem predhodno dogovori s svojim-jo mentorjem-ico.
- **Pozor!** Dijak piše poročilo o delu sproti, vsak dan. Prejeli ste navodila za pisanje vsakodnevnih poročil ter predlogo poročila, ki jo dnevno izpolnjujete in dnevno pošiljate svojemu-ji mentorju-ici na njegov e-kontakt, ki vam ga je posredoval že prvi dan. **Poročila pišete samo v e-obliki in jih samo v taki obliki tudi posredujete mentorju. Le tako se izognemo prekomernemu tiskanju in porabi papirja!** O primernosti opisa se dijakinja posvetuje s svojo mentorico- vzgojiteljico v vrtcu, ki poročilo sproti pregleda in zapiše mnenje o dijakovem opravljenem PUD-u, kar bo zelo dobrodošla povratna informacija za šolo in za dijaka.
- **Navodila za pisanje in predlogo poročila PUD najdete v spletni učilnici Praktično usposabljanje z delom pri delodajalcu (PUD): <https://ucilnice.arnes.si/course/view.php?id=429>**
- **Celoten zbir poročil – 15 poročil za PUD, dijak naloži v mapo tima v okolju MS Teams, z nazivom 3č/3d/3e_PUD. Vseh 15 poročil zbere v mapo, ki jo nazove Ime_Priimek_Razred_Poročila PUD_20,21. To stori takoj po končanem PUD, najkasneje do 13. 11. 2020. S to novostjo se boste dijaki predhodno seznanili na pripravih na PUD v šoli.**

ERASMUS+ MOBILNOST V PIU, v letu 2020

Tri skupine (12 – 15 dijakov-inj v vsaki skupini) iz 3. in 4. letnika, bodo v oktobru 2020 vključeni-e v dvotedensko opravljanje prakse v tujini (PIU - VET) v projektu »Pilonovci po znanje tudi v evropske vrtce« - »Learning by doing in european kindergartens«.

Ti dijaki-nje opravljajo PUD pri delodajalcu v Sloveniji prilagojeno (a še vedno v okviru terminskega razporeda). Opravljanje PUD-a v Sloveniji se jim skrajša za delež prakse, opravljene v tujini. (glej terminski raspored PUD za 2020/2021).

Delodajalca-vrtec o tem obvestimo v prošnji in v predlogu soglasja ter v kolektivni pogodbi o opravljanju PUD za dijake 4. in 3. letnika SSI-predšolska vzgoja.

O svoji E+ mobilnosti dijakinja seznaniti tudi mentorja-ico v vrtcu. Več o Erasmus+ mobilnosti najdete v spletni učilnici Praktično usposabljanje z delom pri delodajalcu: <https://ucilnice.arnes.si/mod/page/view.php?id=741724>

SPREJEM DIJAKOV IN PREDSTAVITEV VRTCA

Mentor-ica in vodja vrtca vas prvi dan sprejmeta v enoti vrtca, ki vam je dodeljen za vaše delo med PUD. Pri sprejemu poskrbijo:

- da vas seznanijo z dolžnostmi dijaka na PUD in navodili glede obleke in obutve in varnega nošenja le-tega,
- da predstavijo dejavnost in organiziranost vrtca, naloge in program dela vrtca,

- da vas seznanijo z osnovami sanitetno-higienskih predpisov, s predpisi o varstvu pri delu in pravilnikom o varnosti otrok ter pravili hišnega reda,
- da vas seznanijo s publikacijo vrtca in njihovo spletno stranjo. Že prej pa si uradno spletno stran vrtca tudi sami ogledajte.

DIJAKOVE ZADOLŽITVE V ČASU PUD-a, KI JIH MENTOR-ICA SPREMLJA, NAVAJA IN NADZORUJE:

- Dijaki prvi dan hospitirajo v oddelku ali v več oddelkih, nato pa jih mentor-ica že vključi v delo pomočnice vzgojiteljice in sodelovanje z njo.
- Mentor-ica prejme dokumentacijo o spremljanju dijakovega PUD v e-obliki, že pred prihodom dijaka v vrtec. Mentor od vodstva vrtca prejme obrazec za evidentiranje dijakove prisotnosti na delu, obrazec za mentorjevo-ičino poročilo, obrazec potrdila o opravljenem PUD ter navodila za mentoriranje.
- Dijaki se seznanjajo z vzgojnim delom v skupini prek hospitiranja in posvetovanja z mentorico.
- Po navodilih mentorice pomagajo vzgojiteljici-ju ali pomočnici-ku vzgojitelja-ice.
- Aktivno se dijak-inja vključuje v skrb za ustrezno higieno, varnost ter zdravje otrok.
- Vključuje se v igro otrok, v izdelavo vzgojnih pripomočkov, igrač in drugih sredstev.
- Spoznava in upošteva temeljna načela in cilje kurikula vrtca ter individualne potrebe otrok.
- Vključuje se v druge vrtčevske dejavnosti, po možnosti in potrebi tudi v popoldanska srečanja za starše ali se udeleži sestankov zaposlenih strokovnih delavcev v vrtcu.
- Z otroki ravna prijazno, se jim posveča, se odziva na njihove potrebe, izkazuje do njih ustrezen odnos.
- Se zborna jezikovno izraža.

OPRAVLJANJE NALOG, KI JIH DIJAK DOBI V ŠOLI

Učitelji strokovnih modulov, v programu SSI-predšolska vzgoja, dodelijo dijakom naloge, zadolžitve, ki jih morajo opraviti v vrtcu. Dijaki naloge opravljajo **po posvetovanju z mentorjem-ico v vrtcu, ki presodi, kdaj in kako je nalogo najbolj primerno opraviti. Mentorica izvedbo naloge prilagodi programu vrtca in skupine, saj je usklajevanje šolskega dela in dela na PUD-u pomembna dijakova in mentorjeva kompetenca.**

Obveznosti, naloge s področja strokovnega modula JEZIKOVNO IZRAŽANJE ZA OTROKE:

Učiteljica navaja naloge, ki jih morajo dijaki opraviti med PUD:

- Oddate **eno** od dnevniških **strokovnih poročil**, v katerem je **poudarek na usmerjeni dejavnosti**, s katero ste uresničevali katerega od ciljev **s področja jezika**.

Poročilo je napisano na računalnik, po predlogi, ki vam je bila predstavljena na pripravah na PUD (v poglavju, pod točko 3., glej navodila za pisanje poročil). Tu opišete naslednja opažanja med prakso v vrtcu:

- a) opazovanje govora otrok v različnih situacijah:

Opišite vsaj **tri govorne položaje** (npr. vikanje/tikanje, govor v usmerjenih/prostočasnih dejavnostih, posebne jezikovne značilnosti otrok, dvojezičnost, ...)

- b) Predstavite vsaj **tri usmerjene dejavnosti** za doseganje jezikovnih ciljev, ki so se vam zdele še posebej ustrezne oz. neustrezne ter svojo izbiro **utemeljite**.

Po opravljenem PUD v novembru dijaki oddajo učiteljici ustrezno poročilo, zapis opazovanja govora in usmerjene dejavnosti: V enem od poročil (glej navodila za pisanje poročil) pod točko 3. zapišejo opazke iz zgornjih navodil.

Pripravila Brigita Slejko, prof.

Obveznosti, naloge s področja strokovnega modula USTVARJALNO IZRAŽANJE – GLASBA:

Učiteljici dajeta mentorjem-icam naslednja navodila: Dijaki 3. letnika PV bodo med opravljanjem PUD-a izvedli eno od predlaganih glasbenih didaktičnih igric ali bibarij oz. prstnihglede na starost otrok v skupini. Prosiva, da jim pomagate pri izbiri. O izvedbi bodo morali napisati enostavno

poročilo, vključeno pod točko 3., v predlogi poročil za PUD. Če imate kakšno pobudo, pohvalo ali opombo za dijaka ali za naju, bo dobrodošla in jo lahko dopišete k opombam dijakovega poročila. V enem od poročil (glej navodila za pisanje poročil) pod točko 3. dijaki zapišejo opazke iz zgornjih navodil.

(Pripravili Vida Červ, prof in Metoda Malik, prof.)

Obveznosti, naloge s področja strokovnega modula USTVARJALNO IZRAŽANJE– PLES:

Dijaki/nje v prvem tednu PUD-a, opazujejo gibalne sposobnosti otrok. Na osnovi opaženega načrtujejo vodeno gibalno/plesno dejavnost, ki predstavlja okrnjeno izvedbo plesne dramatizacije. Zaradi posebnih razmer v letošnjem šolskem letu, izvedba dejavnosti za dijake ni obvezna ampak priporočljiva. Časovna umestitev je odvisna od poteka dela v skupini - dogovor z vzgojiteljico.

V enem od poročil (glej navodila za pisanje poročil) pod točko 3. dijaki zapišejo opazke iz teh navodil.

Obrazložilo: Naloga dijaka je, da z vsebinsko motivacijo in metodo vodenja (demonstracijo) popelje otroke skozi različne elemente gibanja. Cilj dijaka je upoštevanje različnih: nivojev gibanja, uporaba oziroma poudarek na različne dele telesa, uporaba prostora, talna gibanja, velikost gibov, hitrost, ravnotežje... seveda upošteva starost in sposobnosti otrok. Vsebina, ki jo ob demonstraciji dijak tudi pripoveduje je lahko strnjena zgodnica ali posamezne vloge, s pomočjo katerih popelje otroke v svet domišljije. Celostne izvedbe (uvod, zaključek s pogovorom) z dijaki še nismo obravnavali. Ker je tej generaciji dijakov v prejšnjem letu bila odvzeta izkušnja prakse, bi vas mentorje prosila, da tudi vi vzpodbudite dijake k izvedbi dejavnosti, saj bi bila vsaka izkušnja zanje zelo dobrodošla. Za vaš trud in sodelovanje se vam najlepše zahvaljujem. V kolikor so navodila nejasna, se navežite na navodila, ki so vas vodila v predhodnih letih in so zapisana v nadaljevanju.

(Plesna dramatizacija: pri tem nimamo v mislih dramske uprizoritve, ampak vodeno plesno/gibalno dejavnost s ciljem urjenja elementov plesa, razvijanja koordinacije in ravnotežja ter razvijanja domišljije in ustvarjalnosti. Z izrazom plesna dramatizacija se navezujemo na plesno/gibalne dejavnosti, pri katerih vzgojitelj/ica z opisom dela zgodnice, motivira otroke k lastnemu izražanju in uprizarjanju vsebine (npr.: smo listki, ki padajo z drevesa, veter nas nosi po travniku, pademo na tla, ko posije sonce se listi posušijo, ko pade dežek, pa so mehki...)

V spomladanskem delu PUD-a bodo dijaki plesno dramatizacijo tudi sami izvedli kot vodeno dejavnost. Vsebino dejavnosti bodo prilagodili temi, ki jo v vrtcu obravnavate, upoštevati morajo osnovne principe izvedbe (uvod, glavni del, zaključek, izvedbo podkrepijo z glasbeno spremljavo, trajanje dejavnosti...)

Mentorice prosim, da dijake/inje vzpodbujajo, jih usmerjajo in opozarjajo na pomembna izhodišča vodenja usmerjene dejavnosti (organizacija, vsebina, motivacija otrok, verbalna komunikacija, govorica telesa). V lanskem šolskem letu so nekateri dijaki in dijakinje izvedli plesno dejavnost v dveh delih (najprej z eno nato z drugo polovico skupine), kar je zanje zelo dobrodošlo, saj dobijo dve izkušnji in imajo možnost primerjave dveh izvedb. To vedno ni izvedljivo, če pa je izvedba mogoča, bi mentorice prosila, da se z dijaki dogovorijo o tej možnosti izpeljave plesne dejavnosti.)

(Pripravila Urška Krečič, prof.)

Obveznosti, naloge s področja strokovnega modula NARAVOSLOVJE ZA OTROKE:

Dijaki opazujejo dejavnosti v vrtcu. V enem od poročil (glej navodila za pisanje poročil) naj pod točko 3. zapišejo te opazke: naziv dejavnosti iz področja »narava«, KAJ je vzgojitelj-ica delala; npr. analizirala je jesenske plodove; KAKO je vzgojitelj-ica delala; npr. pomaga si z izbiro vlog, pomaga si s slikovnim materialom, z demonstracijo plodov, razrezala je plodove, da je bilo videt strukturo ipd.; ZAKAJ, KAJ JE NAMEN, CILJ DEJAVNOSTI vzgojitelja-ice; kaj je s to dejavnostjo vzgojitelj-ica hotel-a pri otrocih doseči. Dijaki zapišejo te opazke pod točko 3. OPIS DEJAVNOSTI, DOGAJANJA, PROSTORA, ODNOSOV, DOLOČIL ..., na dan (v navodilih imaš 15 predlogov različnih dejavnosti), ko so to dejavnost najintenzivneje opazovali ali pri dejavnosti tudi sodelovali (glej navodila za pisanje poročil PUD).

DRUGE DIJAKOVE AKTIVNOSTI

- Sodelujejo pri vseh aktivnostih, ki jih v času PUD-a organizira vrtec. Spoznavajo tudi situacije, ki se pojavijo nepredvideno. Mentor jim pojasni kako se je potrebno tem situacijam prilagajati.
- Dijaki skupaj z mentorjem-ico sproti ovrednotijo opravljeno delo.
- Morebitne zadrege in vprašanja rešujemo sproti. Pokličite na Srednjo šolo Venopilon Ajdovščina, 05 3664 110, pišite e-sporočilo na karmen.lemut@ss-venopilon.si ali pa po klasični pošti na naslov Srednja šola Venopilon Ajdovščina, Cesta 5. maja 12, 5270 Ajdovščina. Karmen Lemut, organizatorica PUD na šoli se bom potrudila, da dileme ne bodo ostajale nerešene.

Ajdovščina, september 2020

*Pripravila
Karmen Lemut, mag.org.
Organizatorica PUD
na Srednji šoli Venopilon Ajdovščina*

KONTAKT:

Karmen Lemut, organizatorica PUD

Srednja šola Venopilon Ajdovščina, Cesta 5. maja 12, 5270 Ajdovščina

Telefon: 05 36 64115 ali 05 3664110

e-naslov: tajnstvo@ss-venopilon.si, karmen.lemut@ss-venopilon.si

spletna stran šole, URL: <https://www.ss-venopilon.si/>

spletna učilnica Praktično usposabljanje z delom pri delodajalcu:

<https://ucilnice.arnes.si/course/view.php?id=429>